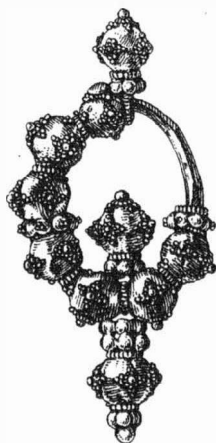

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1964

BRNO 1965

Weitere Funde aus der ehemaligen Feste in Rašovice, Bes. Vyškov. In Přehled výzkumů 1962 AÚ ČSAV, Zweigstelle in Brno, lag auf Seite 68 - 70 ein Bericht über den Lesefund /Lanze und Keramik/ auf Hrádek in Rašovice vor, also von jener Stelle, wo im 14. und 15. Jahrhundert eine Feste stand. Im Jahre 1964 wurden hier bei einem Grundmaueraushub weitere Keramikbruchstücke gefunden, und zwar der Überrest eines Topfdeckels, der zu einem kleinen Topfdeckel hergerichtet war; das Bruchstück einer Dreifusspfanne; ein ziegelroter Griff, vielleicht ebenfalls von einer Pfanne, der offensichtlich durch einen Holzstiel verlängert war; einige Scherben von Gefäßwänden, deren graubraunes Material, mit "Bläschen" auf der Oberfläche, an die sog. Lošticec Becher erinnert; ein vorgeschichtlicher dickwandiger Scherben, vielleicht aus der Bronzezeit; Bruchstücke einer sehr gut, hart gebrannten, präzise gedrehten Keramik, die sehr jung ist - vielleicht aus dem 17. Jahrhundert oder noch jünger. Aus dem angeführten geht hervor, dass Hrádek in Rašovice /heute ist ein Teil der Gemeinde so benannt/, noch viel früher als hier die mittelalterliche Feste stand und auch noch lange nach ihrem Untergang, besiedelt war.

Meč z Klobouček u Bučovic, okres Vyškov

Karel T i h e l k a

Tab. 31

V červenci r. 1964 zjistil Dušan Wasserburger z Klobouček, žák ZDŠ v Bučovicích, při sečení trávy v části lesa Padělky u Klobouček na zemi železný předmět, jehož část byla pod povrchem. Byl to zrezivělý, avšak dobře zachovalý meč, jež jmenovaný odevzdal vlastivědnému muzeu v Bučovicích. Jeho konzervace byla provedena v laboratoři AÚ ČSAV, pob. v Brně. Nyní je ve sbírkách muzea v Bučovicích.

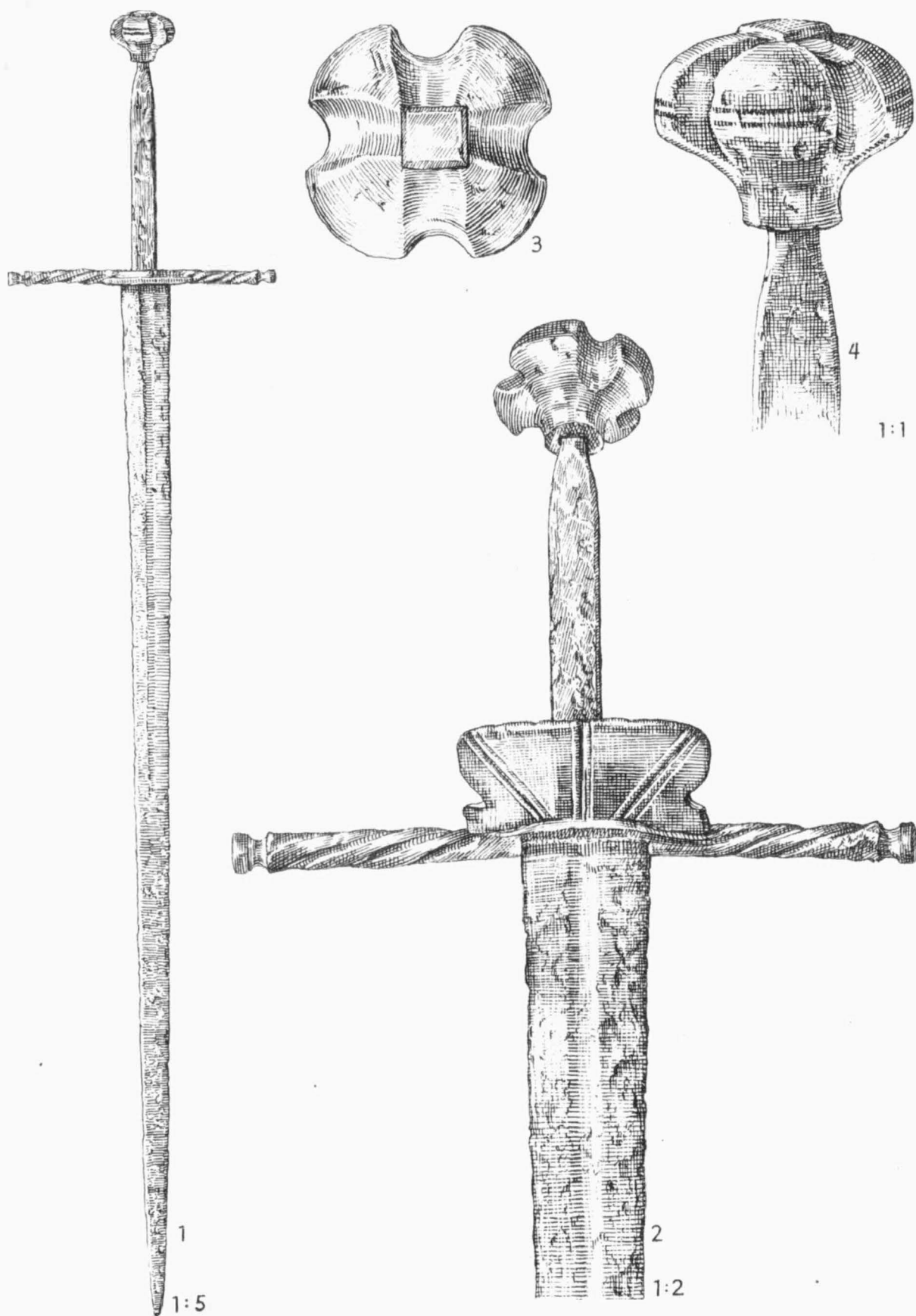
Meč je ocelový, celkem 112 cm dlouhý, z toho měří rukojeť 22,5 cm a hlavice 35 mm. Břit je 89,5 cm dlouhý, pod příčkou 45 mm široký a nad špičí asi 17 mm. Od příčky směrem ke špiči se pozvolna úží. Středem plochy břitu probíhá od příčky přibližně do poloviny jeho délky po obou stranách mělký žlábek asi 8 mm široký. Rukojeť je pokračováním břitu. Je ovšem užší, aby mohla být sevřena v dlaní /š. 20 mm/, avšak stejně silná jako břit uprostřed pod příčkou /asi 8 mm/. Nahoře se rukojeť obloukovitě úží a přechází v trn, na který je hlavice nasazena otvorem, provrtaným jejím středem /Tab./ Na jeho konci je hlavice připevněna čtvercovou destičkou 12 mm širokou. Hlavice, ulitá z měkkého kovu, je 47 mm široká a má tvar zploštělé koule, rozčleněné dvěma hlubokými a asi 14 mm širokými žlábkami ve čtyři symetrické části. Vespod je hlavice ukončena nízkým válcovitým výběžkem, provrtaným otvorem pro trn jako ocelá hlavice. K základně tohoto výběžku patrně přiléhala dřevěná nebo snad kožený obal rukojeti, z něhož se nic nezachoválo.

valo. /Byl tedy z organické látky/. Hlavice je zdobena na max. obvodě dvěma horizontálními, rovnoběžnými rýhami, jež jsou přerušeny zmíněnými žlábkami /Tab. 31/. Rovná, oblá a tordovaná příčka je 23,5 cm dlouhá a 12 mm široká. Její pečetovitě rozšířené konce jsou odděleny žlábkami od zbývající části příčky, která je uprostřed délky poněkud rozšířena a podélně proříznuta, aby mohla být nasazena na horní konec břitu a na spodek rukojeti. K příčce přiléhá ochranná obdélníková destička 84 mm dlouhá a 42 mm široká /tedy 1:2/. Na kratších stranách má ozdobné zářezy a na spodní ploše je zdobena trojicí dosti širokých, ale mělkých rýh, vedených středem destičky rovnoběžně s jejími kratšími stranami a od spodního konce této střední rýhy úhlopříčně k zaobleným vnějším rohům ochranné destičky. Okraj její vnější, delší strany je poněkud zahnut vzhůru.

Srovnáme-li meč z Klobouček s meči např. na tabulkách prací Claude Blaira, European Armour circa 1066 to circa 1700 /London 1958/ nebo E. Wagnera - Z. Drobné - J. Durdíka, Kroje, zbroj a zbraně doby předhusitské a husitské, tabulky části V. /Praha 1956/, docházíme k závěru, že jde o meč pravděpodobně z pozdního středověku /konec 15. stol./. Přesnější chronologické určení náleží ovšem specialistovi - znalci středověkých zbraní.

Im Jahre 1964 wurde beim Grasmähen in der Waldflur genannt Padělky bei Kloboučky, ein verrostetes, jedoch gut erhaltenes Schwert gefunden. Seine Gesamtlänge beträgt 112 cm, von diesem misst der Griff 22,5 cm und der Knauf 35 mm. Die Klinge ist 89,5 cm lang, unter der Parierstange 45 mm und ober der Spitze 17 mm breit. Der Griff geht oben in einen Dorn über, auf diesem ist der aus weichem Metall gegossene Knauf aufgesetzt und mit einem kleinen viereckigen Plättchen befestigt. Er ist mit zwei parallelen Ritzlinien verziert. Die tordierte Parierstange ist gerade, 23,5 mm lang und 12 mm breit. An ihr liegt ein rechteckiges, 84 mm langes und 42 mm breites Schutzplättchen, das auf der unteren Seite mit drei Ritzlinien geschmückt ist.

Beim Vergleich mit den Tafeln in Claude Blaire, European Armour circa 1066 to circa 1700 /London 1958/ oder von E. Wagner - Z. Drobná - J. Durdík, Kroje, zbroj a zbraně doby předhusitské a husitské, Tafeln, Teil V. /Praha 1956/, gelangen wir zu der Schlussfolgerung, dass es sich um ein Schwert, wahrscheinlich aus dem späten Mittelalter - Ende des XIV. Jahrhunderts - handelt. Eine genauere, chronologische Bestimmung gebührt allerdings einem Spezialisten - einem Kenner der mittelalterlichen Waffen /Tf. 31/.

Tab. 31. Kloboučky u Bušovic: středověký meč. - Mittelalterliches Schwert.

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1964

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně
 Sady osvobození 19/23

Odpovědný redaktor: Prof. Dr. Josef Poulík, D. Sc.

Redaktoři: Dr. Jiří Říhovský a Dr. Anna Medunová

Překlady: R. Tichý, C. Sc. a E. Tichá

Kresby: B. Ludikovská

Foto: J. Škvařil

Na titulní stránce: Zlatá náušnice ze slovanského hrobu 794
 v Mikulčicích

Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné